

ЗЕМЛЕДЕЛСКА ЗАЩИТА

В „Земледѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмичната. Цѣната на вѣстника е за годи 4 лева въ прѣдплата. На ученица е стѣснѣва за 5 лева. За странство сѣ при бавятъ само пощенскитѣ разности.

Всичко което се отнася до вѣстника се испраща до администрацията въ гр. Плъвенъ.

За частни обявления се плаща по 21/2 ст. на дума въ послѣдната страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѣдебнитѣ пристави се помѣстватъ по особено споразумение.

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани рѣкопки не се връщатъ, освѣтъ ако сѣ придружени съ пощенска марка.

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЙ ЗЕМЛЕДЕЛСКИ СЪЮЗЪ.

БЪЛГАРСКИ ЗЕМЛЕДЕЛСКИ КАЛЕНДАРЪ

за

1901 ГОД.

отъ

Н. Кормановъ и К. Малковъ.

Земледѣлския календаръ, тази година има слѣдующето съдържание:

1. Календаръ за 1901 год.
2. Земледѣлски календаръ.
3. По земледѣлието: а) орете нивитѣ си веднага слѣдъ жѣтва, б) дълбокото есенно оране, в) прѣдъ сѣидба, г) срѣдства противъ буренитѣ, д) по главнитѣ врѣдни животни по земледѣлскитѣ растения, е) торѣтъ и торението, ж) кога трѣбва да се извърши косението на ливадитѣ, з) зелената царевича като добра кисела храна за добитѣка и) рапицата, к) люцерната и л) хмелѣтъ.
4. По важнитѣ работи отъ: скотовѣдството, лозарството, винарството, градинарството, пчеларството и копринарството.
5. Извлѣчение отъ всичкитѣ по важни земледѣлски закони.
6. Формуляри за земледѣлско просто книговодство и
7. Разни таблици по земледѣлието.

Материяла обема 7 печатни коли отъ по 32 страници.

Освѣтъ горното, календаря има 64 бѣли страници за водение разни бѣлѣжки.

Българския земледѣл. календаръ, елегантно подвързанъ за въ джобъ, струва 1.50 л., неподвързанъ 1.20 л.

На книжаритѣ и настоятелитѣ, които поръчатъ повече отъ 10 екземпляра се прави 20% отстъпъ.

Всички поръчки се испращатъ до К. Малковъ, учителъ въ Земледѣлското училище въ с. Садово при Пловдивъ.

Конвертирание дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ.

Отсъствието на специални кредитни земледѣлски учреждения, които да снабдяватъ съ нужния отговорящъ кредитъ дребнитѣ ни земледѣлци, отъ една страна, отъ друга — неурожайнитѣ нѣколко години на редъ и отъ трета — измѣненіята на условията на всѣсвѣтския пазаръ въ неблагоприятна смисълъ за нашитѣ земледѣлски произведения (главно хранитѣ) сѣ главнитѣ причини за чрѣзмѣрното увеличаване дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ къмъ частнитѣ кредитори.

Дѣлговетѣ на селското ни население спроти лихваритѣ и кръчмаритѣ, това сѣ веригитѣ съ които сѣ обвързани рѣцѣтъ на вѣчния робъ на земята — земледѣлеца. Нашия селянинъ сѣ тази си задълженелост е въ такава зависимост отъ своя благодетель — лихваръ и така икономически заробенъ, щото той не може да прѣдприеме нищо за реформираніето на своето стопанство въ смисълъ да увеличи неговата производителностъ, защото неговата сѣдба, неговото по натагъшно сѣществуване, като собственикъ, зависи изключително отъ благоволеніето на кредитора му. Той (земледѣлеца), така сѣщо не може да се ползува и отъ производителния земледѣлски кредитъ, защото вземе ли отъ нѣкъдѣ пари, при по выгодни условия, ще трѣбва да се расплаща съ кредитора си, а за производителни цѣли пари не му оставатъ. По тѣзи съображения, ние всѣкога сме твърдѣли, че до гдѣто не освободимъ селянитѣ отъ дѣлговетѣ имъ спроти частнитѣ кредитори — лихвари и дума не може да става за повдиганіето на земледѣлската производителностъ, чрѣзъ увеличението доходитѣ на селскитѣ стопанства.

На каква сума възлизатъ дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ отъ цѣла България не знаемъ, защото и до денъ днешенъ никое правителство не се е заинтересувало да изучи подробно този много важенъ въпросъ, нѣ прѣдполагаме, като смѣтаме по задължаванията на нѣколко околии, които познаваме, че тѣ надминаватъ крупната цифра 100 милиона лева. Ако ни липсватъ свѣдения за цѣлото ни Отечество, то можемъ да бждемъ доволни и отъ това, че имаме свѣдения понѣ за нѣколко села, отъ които любознателния ни читателъ ще може да си състави понѣ що годѣ понятие за размѣра на дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ къмъ лихваритѣ, а най-вече за начина на тѣхното толкова бързо нарастване.

Свѣденията, които даваме по долу черпимъ отъ рѣчитѣ на г. Ив. Ев. Гешевъ, бившъ министръ и сегашенъ прѣдсѣдател на Народното Събрание и отъ г. Я. Забунувъ, народенъ прѣдставител. Отъ рѣчта на първия, държана по случай отваряние засѣданията на комисията за подобрене положението на селското население, виждаме, че 15 села, по три отъ околии Софийска, Карнобатска, Про-

вадийска, Тетевенска и Павликенска, дължатъ на частнитѣ кредитори 402,923 лева, къмъ Българската Народна Банка и земледѣлскитѣ каси 256,308 лева, или всичко дългъ 659,231 лева. Числото на жителитѣ въ тѣзи 15 села възлизатъ на 13,974, а стойността на недвижимитѣ имъ имоти на 1,497,522 лв., или дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ сѣставляватъ почти половина отъ стойността на недвижимитѣ имъ имоти. Тѣзи свѣдения сѣ отъ 1895 год., а днесъ, слѣдъ истичаніето на пълни 5 лоши години, дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ безсѣмнено сѣ се удвоили и утроили, а на много мѣста далеко сѣ надминали стойността на тѣхнитѣ имоти. Отъ рѣчта на втория, държана по случай отговора на троното слово въ сегашната сесия на Народното Събрание, вземаме слѣдующитѣ цѣни свѣдения: с. Тръстеникъ, съ 3,800 жители, дължи къмъ земледѣлската каса 45,250 лева, къмъ банката 43,000 лева, а къмъ частнитѣ кредитори — 210,000 лева, или всичко дългъ 298,250 лева; с. Славовица, съ 1063 жители, дължи къмъ касата 35,000 лева, къмъ банката 3000 лева, къмъ частни кредитори 115,000 лева, или всичко — 150,000 лева; с. Крушовица, съ 1560 жители, дължи къмъ касата 4000 л., на частни кредитори — 140,000 л., или всичко — 180,000 лева; с. Д. Джбникъ, съ 2350 жители, дължи къмъ касата 36,715 л., къмъ частни кредитори 157,000 лева, или всичко 193,715 лева; с. Блѣсничево, съ 1800 жители, дължи 200,000 лева и т. н. За да видѣтъ читателитѣ пѣкъ начина на произхождението на дѣлговетѣ на селянитѣ спроти частнитѣ кредитори и лихвари ще имъ наведемъ слѣдущия само характеренъ примѣръ: „Нѣкой си земледѣлецъ отъ с. Радиненецъ купилъ прѣзъ 1886 год. 1 чифтъ биволи за 300 лева на вересия отъ единъ лихваринъ. Отъ тогава и до сега земледѣлеца плащалъ на своя търговецъ всичко, което искавалъ отъ нивитѣ си — около 30 кила годишно. Нѣ понеже търговеца го чакалъ толкова дълго врѣме, то поискалъ да си расчисти смѣтката, което и направилъ. Добрия търговецъ лихваринъ продава всичкитѣ ниви на земледѣлеца — 100 декара, продава кжцата и добитѣкъ и си взема аладжака. Днесъ, този земледѣлецъ е голъ като пушка, безъ хлѣбъ и ходи изъ село и благославя българското царство въ днитѣ, въ които той толкова много прокопсалъ“.

Отъ горнитѣ свѣдения, както и отъ тѣзи събрани лично отъ насъ въ нѣколко околии, вадимъ слѣдующитѣ заключения: 1) дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ къмъ частнитѣ кредитори сѣ сравнително по голѣми, отъ колкото тѣзи къмъ Българската Народна Банка и Земледѣлскитѣ каси; 2) по-голѣмата частъ отъ тѣзи дѣлгове произлизатъ не отъ дѣйствително дадени въ заемъ суми, а отъ разни мошенически и експлоататорски сдѣлки отъ страна на лихваритѣ и 3) голѣмата задълженелост на селското население убива прѣдприемчивостта на земледѣлеца ни.

Избавленіето на земледѣлцитѣ отъ хищнитѣ рѣцѣ на лихваритѣ е повече отъ налѣжаще, защото само слѣдъ това ще може да се стори нѣщо за повдиганіето на западналото ни земледѣлско производство. До като не стане това, нашето най дълбоко убѣждение е, че всѣкакви жертви отъ страна на когото и да било за повдиганіето на земледѣлието ни ще бждемъ безуспѣшни. На освобождението на нашитѣ земледѣлци отъ лихваритѣ гледаме като на нѣщо равносилно съ освобождението на селянитѣ отъ нѣкогашното крепосничество.

Споредъ насъ, уравнението на дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ и избавленіето на послѣднитѣ отъ лихваритѣ трѣбва да стане по слѣдующия начинъ: 1) да се констатира въ всичкитѣ дѣлгове на земледѣлцитѣ спроти частнитѣ кредитори; 2) да се признаятъ отъ особена комисия, или пѣкъ отъ самитѣ сѣдилища само тѣзи отъ дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ, които сѣ справедливи и закони, а да се отхвърлятъ всички такива, произхождащи отъ разни експлоататорски начини; 3) така констатиранитѣ и провѣрени дѣлгове да се прѣхвърлятъ на земледѣлскитѣ каси и исплащаніето имъ отъ страна на земледѣлцитѣ да става по амортизационенъ начинъ и 4) да се издаде най-строгъ законъ противъ лихварството, та да може понѣ за въ бждемъ да се прѣдпазятъ нашитѣ селяни отъ това гибелно лихварство.

Ние сме увѣрени, че отъ едно справедливо конвертирание дѣлговетѣ на земледѣлцитѣ ще останѣтъ доволни и всички търговци, които сѣ се занимавали съ честно лихварство, защото съ това ще имъ

се даде възможност да се прибегне много от раздадените си капитали, които, при днешното лоше положение на земледелците, не могат да се прибегнат по доброволен начин. Земледелският съюз, комуто са най-мили интересите на земледелците, не е оставил без внимание и този толкова важен въпрос: съзнавайки губелните последиствия от лихварството и сипаните, които то прави за повдигането на земледелието ни, е предложил по този въпрос точка 19 и 20 от своите искания, с които се урежда въпроса почти така, както посочихме по-горе.

На свършване не можем да не съобщим радостната вест на читателите си, че Министър на Т-та и Земледелието, г. А. Людсков, въведението на Народно Събрание от 29 Май, е съобщил, че той е натоварил вече клоновете на земледелските каси, да изучат добре, на колко възлизат дълговете на земледелците към частните кредитори и че идущата сесия ще внесе предложение, с което, за да се спасят земледелците от рожбите на лихварите, земледелските каси ще конвертират частните дългове на земледелците. Тази постъпка на г-на М-стра на Т-та и 3-то заслужава най-голяма похвала.

Неподатън

Каква полза са принесли сервизите при Земледелските ни Училища върху нашето земледелие?

Въпросът за реорганизацията на земледелските ни училища е сега в разгара си и днес или утре той ще се разреши. След това на всички ни остава да работим за даването на правилна организация, както на сръбните, така и на нашите ни земледелски училища.

Говори ли се по въпроса за най-правилната организация на земледелските ни училища, то непременно тук ще се яви въпроса, как трябва да бъдат наредени сервизите (службите) при тези училища, защото тук са, от които учениците черпят практически си познания по земледелието и клоновете му и на тях българските земледелци ще трябва да гледат като на извора на полезни и нови за земледелието ни подобрения. При земледелските училища има: изби, ферми, градини, лозя, испитателни полета, краварници, овчарници, свинарници, пчеларници, бубарници, млъкарници и пр. и пр. и от правилното им поставяне ще зависи както добрата подготовка на учениците, така и по скорошното подобрене на земледелието в околните села около училищата. Преди да се произнесе как трябва да бъдат наредени тези клонове от земледелието при земледелските ни училища, трябва да видим как са били поставени тук до сега и принесли ли са известна полза на околното земледелско население.

До колкото познаваме нашите земледелски училища, уредбата на сервизите при тях и извършваните работи смъло можем да кажем, че тук не само, че не са принесли полза на околното земледелско население, но даже не са послужили и като добри помагала при обучение на учениците в практика по земледелието и клоновете му. За да не бъдем голословни, ние ще приведем факти за потвърждение на горното ни твърдение.

1. **Фермите** (чишлиците). Фермите на землед. училища криво са се казвали до сега и образцови чишлици, защото ние още не знаем да са показали тук образец в нищо. Такава има при Садовското и Русенското землед. училища. Тези ферми имат огромни пространства работна земя и работен добитък. Преди всичко тези ферми трябва да се стопанствуват по една от системите, в която трябва да пръснат всички земледелски стопанства в България, като по отговаряща на днешните стопански условия. Така напр. въ нас пръсната земя трябва да е триполна система, която не дава кръм за добитък пръв зимата, ако липсват ливадите и при която производството е вързано на житата, особено зимните (пшеница, ръж, яченица). Близката до нея по свършенна система е подобро зърнестата, при която угарята се намалява или пада се замества с кръмови (фуражни) растения. Ние виждаме, че

фермата при Садовското училище сега е напълно опрѣдѣлена система, а се лута из мъглата, като даже при най добри условия за кръмни растения не може да поддържа храна за работния и продуктивен добитък, а е принудена 2—3 месеци преди новата реколта да купува сѣно. Какъв примѣръ, въ такъв случай, ще се покаже на селяните на с. Садово, които държат много и добър добитък и по внимание храна за прѣвъ зимата мжко го изхранват?!... Фермата при Русенското училище пъкъ е завѣла една система между подобро зърнестата и плодосмѣната съ едно 8 годишно сѣвдообръщение и прилагателна пива съ люцерна, което сѣвдообръщение има $\frac{1}{8}$ угарь, $\frac{3}{8}$ зимници, $\frac{1}{8}$ рапица, $\frac{1}{8}$ фива смѣсъ, $\frac{1}{8}$ царевича и $\frac{1}{8}$ овесъ. Торение се прѣдвизва за угарята и царевичата, но по внимание достатъчно торъ послѣдното се изпуска. Системата съ сѣвдообръщението тукъ съ по сполучливи, но споредъ насъ прѣбрало се е тѣмъ подобно осложнение изведнѣжъ, па и климатическите условия не позволяватъ, поради голѣмитѣ тамъ суши, добиването на добри доходи отъ житата, които не ипатъ по лиръ угарь. Като слѣдствие отъ това прѣбрание да се въведе подобро зърнестата система съ 8 год. сѣвдообръщение и прилагателна люцернова пива ние виждаме, че зимната пшеница става по лоша отъ колкото селеката, която иде слѣвъ угарята

Слѣвъ избирание най походящата стопанска система и съответствующата на климата сѣвдообръщение трябва ли при фермите на земледелските ни училища да се обърне най голѣмо внимание върху: обработване на почвата да става най правилно, за да може да се докаже, както на учениците, така и на околното население, че обработването помъ се извърши правилно, на времето и достатъчно пжти ще може да повдигне доходността отъ стопанството. Ние виждаме обаче, че въ фермите (особено въ Русе) се оре отъ надничари, въесто отъ постоящи ратаи, а всеки знае колко правилно ще се извършва една работа съ хора, които не изпълняватъ една работа постоянно, а днес оржтъ, утре копжтъ и пр. Преди всичко тѣхъ добитѣка не ги познава и често се плаши или пъкъ тѣ не познаватъ навиците му и работата не върви. Въ резултатъ отъ тази аномалия ние ще имаме една най лоша оранъ. Сѣението на добро сѣме е единъ отъ факторите за повдигане земледелското производство. Има пшеница, които даватъ 150—200 кгр. зърно отъ декаръ, а има и такива, които при сжщѣ условия даватъ 350—400 кгр., totava по добръ ще бжде за земледѣла да сѣе по слѣдните въесто първите, помъ и единъ и другитѣ изискватъ една и сжща грижа. Въ тази областъ, фермите на земледелските ни училища макаръ, че биха могли да принесатъ неоцѣними заслуги за българския земледѣлецъ не са направили почти нищо. Фактъ е, че и днес земледѣлците около Русе и Садово иматъ по добро сѣме отъ фермите и даже послѣдните често пжти купуватъ сѣме отъ селяните (такъв случай имаме преди 2 години въ Русе и селяните се смѣехъ и се подигравахъ съ училището).

Всичките работи по сѣението, прибирането и съхранението на продуктите при фермите на землед. ни училища трябва да бждатъ образцови. Новие какво виждаме? Преди 5 години въ Русе имаше 15—20000 кгр. цвѣкло, преди една година плѣсена ся няколко хиляди килограми царевича, сжщо преди 1 $\frac{1}{2}$ год. се самопадали отъ лошо прибиране около 30,000 кгр. сѣно, а тази година въ Садово е плѣсена ся и е изхвърлена около 35,000 кгр. кисела царевича за кръма. Такива примѣри могатъ да се привиджтъ съ десетки. Ние не можемъ да си прѣдставимъ, че една ферма, която трябва да служи за образецъ може да служи за мѣсто, кждѣто трябва да се учатъ нашитѣ земледѣлци. Друго щеше да бжде, ако се кажеше, че фермите служатъ за опити и обучение.

Счетоводството е огледалото на едно наредено стопанство. Тамъ може човекъ да види дали еди кое си сѣвдообръщение отговаря или не на условията, дали правилно е въведена известна култура или не, дали еди кой си клонъ отъ счетоводството заслужава да се държи или трябва да се остави и пр. и пр. Какво виждаме въ землед. училища? И тукъ почти нищо правилно и редовно. Примѣри: преди 3 год. въ Русе фермера (управителя на чишлика) прѣдставлява равностѣтка и искарва 24000 л. чистъ приходъ, казва му се че е много той прѣдставлява 14000 л.; но послѣ 4000 л. и най послѣ скриватъ се смѣтките, за да не се вижда нищо, понеже всеки ще се смѣе. Преди 1 $\frac{1}{2}$ г. една анкетна комисия при сжщото училище намира, че липсватъ 120000 кгр. сѣно въ наличностъ, когато по книгитѣ се нмिरатъ. Директора на училището, който по това време е управлявалъ и фермата

е казалъ, че това сѣно е поврѣждано, както се поврѣжда всяка година известна частъ при съхранението и то отъ 15 години по рано, но не било спадано въ книгитѣ всяка година. Не е ли това скандалъ, драги читатели, за една ферма. Ако човекъ се порови малко въ архивата на училищата би извѣлкатъ цѣни материали по горната тема!... Безъ да се сипраме много по този въпросъ ние ще кажемъ, че при все, че за фермите на училищата служатъ ръководители съ висше образование, помощници (даже и по два, както е въ Садово, при все че фермата прѣтежава около 140 хектара работна земя) съ срдѣно образование, счетоводители, магазинеръ, старшия и пр. ще кажемъ, че тѣ не могатъ да ви датжтъ ако имъ поискате свѣдения за нѣкоя култура, а за да ги събержтъ ще трябва да ги събержтъ изъ днешника и книгата за работните сили. Освѣтъ това при все, че фермите съществуватъ отъ 18 години нито единъ пжтъ е изпозавана по нѣ една равностѣтка, за да се види какво се върши въ тѣхъ. Тамъ кждѣто се работи за подобрене поминѣжъ, споредъ насъ, трябва да има мракъ, а всячко да бжде ясно.

Като говоримъ за фермите на земледѣлските училища трябва да кажемъ и това, че тѣ са писаното лѣце на училището, за щото каквото се поиска за тѣхъ все се отпуска. За тѣхъ не се държи смѣтка, че биле дадени много работници, че нѣкой служжщи не работели нищо и пр. и пр. Питате ли за нѣщо по фермата ще ви се каже, че тя е, на която трябва да се обърща най голѣмо внимание, тя дава доходи и пр. и пр. Цѣфнала, тя е застрѣзала!

2. **Овощните градини и разсадници.** Такива има и при тритѣ земледѣлски училища. Основата на овощна градина и разсадникъ въ Плевенъ се турна едва преди 5 години и може да се каже, че тѣ отиватъ добръ. Въ Русе и Садово тѣ са основани още съ отварянето на училищата, т. е., преди 18 години. Овощарството е единъ важенъ клонъ отъ земледѣлството, ето защо и на него трябва да се обърне голѣмо внимание при землед. ни училища. Тези послѣдните обаче и тукъ не са показвали нѣщо добро, както на учениците, така и на населението. Както въ Русе, така и въ Садово и до днесъ не може човекъ да види никакъвъ плодъ отъ овощните дървета при все, че за тѣхъ са похарчени огромни суми. Подиръ фермите по количеството на расходитѣ си съ похарждали градините, за тѣхъ винаги се отпускатъ надничари въ такова количество въ каквото се поискатъ, при все, че въ замяна на това тѣ не са давали почти нищо, освѣтъ едни фиданки.

За да не се ъвади до днесъ почти нищо отъ овощните градини въ Садово и Русе причинитѣ са пакъ неспособноститѣ. Така напр. въ Русе преди 10 години е турната сивовата на една градина, а преди 3 години тя е зарезана, за да се устрои друга на подходящо мѣсто, защото първата се била изложена на силните вѣтрове, вслѣдствие на което не е могла да заврже плодове. Въ Садово е направена такава една на пространство около 5 хектара и то преди 15—18 години, но сега по рѣшение на стопанския съвѣтъ и тя ще се прѣмѣства, като дърветата, които вѣроятно, сж се посрѣбрили, ще послужатъ за горение.

Зеленчукскитѣ градини (бахчитѣ) прѣдставляватъ почти сжщата картина. На учениците се прѣподава какъ се произвежда ранъ зеленчукъ, но до днесъ никое отъ училищата не е показало нито на учениците, нито на публиката нѣкой зеленчукъ по рано отъ обыкновенното време, когато се изваждатъ такива отъ всеки селянинъ. Даже нѣщо повече. Спанакъ се искава тогава, когато на пазаря вече и циганитѣ не го купуватъ; краставици се ваджтъ, когато на пазаря вече не се носятъ, че сж почнали да жълтѣятъ. Тѣй е и по отношение на другитѣ зеленчуци, като: зеле, пиперъ, лукъ и пр. и пр. Понеже така стои работата съ зеленчука, то ние виждаме, че учителитѣ и служжщите при тези училища сж приуляени, за сражъ, и зеленчуци да си доставятъ изъ града!... При горното за допълнение трябва да прибавимъ и това, че за тези градини не се държи никакви смѣтки, за да се види дали изнася производството на зеленчука, та не е чудно, че често пжти, особено въ Русе, зеленчука струва на училището двойно повече, отколкото се продава на пазаря.

(Слѣдва).

Кои картофи се прѣдпочитатъ за сѣме?

Между другитѣ опити, които сж правени въ испитателното поле при Винарско-Земледѣлското училище, бѣ посѣванъ на испитание и провѣрка въпроса: „кои картофи би трябвало да се прѣдпочитатъ за сѣме?“ Това напра-

вихме не само да провѣриме твърдението на нѣкой автори, но и да дадеме на нашитѣ възпитаници установени познания по избора на картофитѣ за сѣме.

За горната цѣль, опрѣдѣляхме 5 парцели по 100 кв. м., които имаха почва съ еднакви физически свойства. При една и сжща механическа обработка засадохме въ всяка парцела по еднакво количество картофи (по 12 кг. въ всяка), съ различна голѣмина. Въ първата парцела засадохме 12 кг. едри картофи; въ втората сжщото количество и отъ сжщитѣ картофи, но нарѣзани по на двѣ половинки; въ третата парцела засадохме срдѣно едри картофи; въ четвъртата дребни по нѣколко, а въ петата дребни, нарѣзани и оставени на слънцето да се спарушатъ.

Още прѣвъ време на растението на картофитѣ се заблѣзваше, че първитѣ двѣ парцели отиваха много по-добръ, отколкото другитѣ.

Слѣвъ като прибрахме картофитѣ се указа.

Чѣ първата парцела е дала	148	кг. клубени
„ втората	198	„ „
„ третата	97	„ „
„ четвъртата	63	„ „
„ петата	78.5	„ „

Както се вижда отъ резултатитѣ на горниятѣ опити, трябва да се употребяватъ за сѣме едри картофи и то рѣзани.

Само по себе си се разбира, че отъ добръ развитата пжпка или зародишъ може да се очаква развито стебло и удовлетворителенъ приходъ. За това именно много автори прѣпоржчатъ щото за сѣме да се взиматъ най едритѣ и добръ развититѣ клубени, защото въ тѣхъ има най много развити пжпки. Нѣкои твърджтъ, че едритѣ картофи не сж за прѣдпочитание, като такива за сѣме, защото тѣхнитѣ пжпки сж прѣразвити обаче това негрѣбва да вземе за правило, защото прѣразвити пжпки можеме да намѣриме и на по слабитѣ клубени, особено когато не се прибегнатъ на врѣме Наврѣме прибрали едри картофи спазени при благоприятни условия сж най отговаряющи за сѣме. Тукъ изпжква други въпросъ основанъ на дългогодишнитѣ практически изучавания, които именно не се съгласява съ мойтѣ установени познания. То е въпроса: „затова трябва да взимаме за сѣме най едритѣ картофи и то не рѣзани“. Този въпросъ съставляваше за менъ отъ прѣдшнитѣ години твърдѣ голѣмъ интересъ, заради което направихъ миналата и тази година опити за уяснение на въпроса.

Споредъ направенитѣ опити въ тукашното испитателно поле се установява, че трябва да се употребжтъ за сѣме рѣзани едри картофи. Може би че рѣзането на картофитѣ се отказва другадъ само за това, че тѣ загиватъ лесно и че стеглата отъ подроено сѣме е повече прѣдрасположено на болести, обаче съ една само подготовка рѣзанието на картофитѣ не само, че е прѣпоржчително, ами е и едно сигурно срдѣство за повишаване прихода отъ едно и сжщо пространство, при всички други еднакви условия.

Прѣвъ 1897 година засѣхъ въ една парцела въ лозовий разсадникъ 900 кгр. съ рѣзани картофи. Ената половина отъ нея засѣхъ съ картофи потапани въ пепѣлъ отъ огнище, а другата — съ сжщитѣ картофи, но не потапани въ пепѣлъ. Тази малка подготовка на сжщото бѣ причина да получа отъ първата половина отъ парцелата 520 кгр. клубени, а отъ втората 400, кгр., или съ 119 кгр. по малко.

Сжщата година получихъ чрѣвъ Търновскій Окр. Управителъ 2 кгр. картофи, които нарѣзахъ по на половинъ и ги засадохъ на 2 парцели, съ тази разлика, че сѣянитѣ въ първата парцелка е сѣмето носипвано съ пе-

пелъ, а въ другата не бѣше. Когато дойде вѣже да се вадятъ картофитѣ първата парцелла въ която картофитѣ бѣха посипвани съ пелъ дади 19 кгр. клубени, втората само 11 или съ 8 кгр. по-малко.

Така щото, отъ всичко до тукъ казано се вижда ясно, че за сѣме трѣбва да се избиратъ едри картофи, които да се режатъ по на половина и отрязанитѣ мѣста да се посипватъ съ пелъ.

Защо едритѣ нерезани картофи немогатъ да дадатъ такъвъ приходъ какъто резанитѣ?

Извѣстно е всѣкому, че когато се постави цѣлъ картофъ въ земята една частъ отъ очитѣ му оставатъ отъ долната страна, а друга частъ отъ тѣхъ сж отъ горната. Само тѣзи отъ които се попадатъ отъ горѣ се развиватъ правилно, когато другитѣ изникватъ на долу, а сѣтитѣ се възвива на горѣ, така щото губятъ твърдѣ много врѣме до като изникнатъ надъ земята. Всичкитѣ стебѣща, които излизатъ изъ по долнитѣ очи на клубена се развиватъ много слабо вслѣдствие на което и даватъ по малко приходъ, когато, ако картофа се разрѣже на двѣ и се постави съ рѣзаната частъ на долу всичкитѣ очи прокѣляватъ и изникватъ едновременно; тѣ не се мжчатъ да търсатъ искусственихъ да изникнатъ. Ето защо трѣбва да се взематъ за сѣме едри картофи, но рѣзани.

Народното Събрание.

LVI заседание. 25 Май. Въ това заседание е утвърденъ, безъ дебати, *Полювския допълнителенъ изборъ*. Приетъ е съ абсолютно болшинство на трето четение *законопроекта за финансовата инспекция*, упражнявана отъ министерството на финанситѣ. Слѣдъ това, надлежитѣ министри сж отговорили на *цѣлъ редъ запитвания* отъ страна на народнитѣ представители, между които и тѣзи за злоупотребленията на *директора Бъчваровъ* и по *кръжитѣ приключения* въ Дуранъ-Кулакъ, Варна и др.

LVII заседание. 26 Май. Минатъ е законопроектъ за измѣнение нѣкой членове отъ *закона за народното производство* и измѣненията на нѣкой членове отъ *углавното сждопроизводство*, относящи се до даванетоъ подъ сждъ чиновницитѣ, безъ прѣдварителното разрѣшение на надлежитѣ министри. Това прѣдложение е било прието. Слѣдъ това е прочетено прѣдложението на народния прѣдставителъ, г. Таслаковъ за опрѣдѣленieto *максимума на заплатитѣ на държавнитѣ служители на 600 лева мѣсечно*. г. Д-ръ Даневъ се явилъ противъ това прѣдложение, като заявилъ, че правителството тѣмъжло законопроектъ за щата на чиновницитѣ, съ който ще се уреди въпроса за заплатитѣ имъ. г. А. Арсениевъ заявилъ, че 15 години сж биле въ оппозиция и че сж имали врѣме да изучатъ тѣзи въпроси, затова не разбира, защо щомъ се повдигнатъ подобни важни въпроси, отъ министерската маса все се издига гласъ за отлагание. г. Каравеловъ, ядосанъ, заявилъ че като министръ, нѣма да позволи да се играе съ законитѣ (чисто по демократически) по този начинъ, затова прави въпросъ за довѣрие и прибавилъ, че ако народното прѣдставителство не гласува довѣрие на правителството, то ще си отиде. Веднага слѣдъ това гласувано довѣрие отъ всичкитѣ народни прѣдставители. Поставено на гласуване, прѣдложението на Таслакова, паднало, но понеже мнозина отъ народнитѣ прѣдставители, особено тѣзи отъ земеделска група оспорвали болшинството, то *министритѣ разсърдени напуснали министерскитѣ столове*. Слѣдъ това е разгледано прѣдложение-

то за *опрѣдѣленieto максимума на пенсията на държавнитѣ служители*, които споредъ прѣдложителя не бива да бждатъ по голѣми отъ 3000 лева годишно, обаче и то паднало, защото м-стра М. Сарафовъ обяснялъ, че този въпросъ не засѣга държавната хазна, а само пенсионния фондъ, който е частенъ на чиновницитѣ и, слѣдователно, народното събрание не може да се бърка въ него. Отговорено е още на двѣ интерпелации.

LVIII заседание. 28 Май. Въ това заседание е започнато второто четение на *законопроекта за измѣнение избирателния законъ*. Направени сж значителни измѣнения на досегашния избирателенъ законъ, отъ които по главни сж: отнѣматъ се избирателнитѣ права на стражаритѣ (полицейски, горски, акцизни и митнишки) и общинскитѣ пожарникари, до гдѣто сж на служба; така сжщо се отнѣматъ избир. права на нехристиянскитѣ цигани и тѣзи, които нѣматъ опрѣдѣлено мѣсто; кметовѣтѣ, кметскитѣ помощници, както и всички други лица, които получаватъ заплатата отъ общинитѣ не могатъ да бждатъ избирани за народни прѣдставители; въ състава на избирателното бюро влизатъ и двама учители и др. Относително въпроса за правата на прѣдсѣдателя на бюрото, както и на участието на войската въ врѣме на избора, по прѣдложението на м-стра Сарафовъ, рѣшено да се повърне въпроса отново въ комисията за да се изучи.

LIX заседание. 29 Май. Въ това заседание сж продължени и довършени дебатитѣ по второто четение на *измѣненията по избирателния законъ*. Направени сж слѣдующитѣ измѣнения и допълнения: къмъ чл. 91 отъ избирателния законъ се прибавя: „ако въ деня на гласоподаването, кмета или помощника му не се явятъ, то по покана на прѣдсѣдателя отъ бюрото, единъ отъ грамотнитѣ избиратели на това село да го замѣсти“; къмъ чл. 43 се добавя: „кмета и тѣхнитѣ помощници не могатъ да се избиратъ за окръжни съвѣтници“. Подиръ това се е дошло на чл. 50, съ който се въвежда пропорционалната избирателна система за градско общинскитѣ избори. По този въпросъ сж говорили много прѣдставители за приеманieto на члена, други противъ, но при гласуването е падналъ.

Прието е по принципъ прѣдложението за *измѣнение и допълнение на закона за празничнитѣ дни въ княжеството*, което гласи: „Въ околийскитѣ цѣтрове, малкитѣ градове и села, отварянieto на дюкенитѣ, магазинитѣ и на всички въобще заведения се допуска слѣдъ черковния отпущъкъ“.

Прието е тоже по принципъ *прѣдложението за измѣнение чл. чл. 151 и 163 отъ търговския законъ*, съ което се намалява номиналната стойностъ на акцинтѣ и размѣра на гаранцията на членоветѣ отъ управителния комитетъ на д-ствата.

Най подиръ е прието по принципъ и испратено на комисията за проучване *прѣдложението за даване привилегии на земеделскитѣ каси* прѣдъ исковетѣ на частнитѣ кредитори. Говорили сж нѣколко депутати противъ това прѣдложение, като сж наблѣгали на това, че съ приеманieto му ще се нахвърятъ интереситѣ на частнитѣ кредитори, но болшинството, въ което число и министра на търговията и земледѣлието, се е съгласило за приеманieto на прѣдложението, съ което понѣ отчасти ще се спрѣ това продаване земитѣ на земеделцитѣ за ничтожни цѣни.

LX заседание. 30 Май. Въ това заседание е разгледанъ и *приетъ бюджетопроектъ за расходитѣ по министерството на Правосъдието*, почти така, както е докладванъ отъ до-кладчика.

LXI заседание. 31 Май. Приетъ е на трето четение *законопроекта за измѣнение избирателния законъ*, почти безъ измѣнение. За приеманieto му сж гласували 90 души, а противъ 5 души. Приетъ е *бюджетопроектъ за расходитѣ по вътрѣшното министерство*, така както е прѣдложенъ отъ бюджетарната комисия.

LXII заседание. 1 Юний. Приетъ е *бюджетопроектъ за върховното правителство* така както е прѣдставенъ. Почти безъ дебати е приетъ и *бюджетопроектъ на финансовото министерство*. Слѣдъ бурни разисквания е отхвърленъ чл. 13 отъ *закона за истрѣблението на разбойницитѣ*. За нехвърлянето му сж гласували 42 народни прѣдставители, а за оставянieto му съ видоизмѣнена редакция сж гласували 41 д.

ХРОНИКА

По сждението на чиновницитѣ. Народното събрание, въ заседанието си отъ 26 Май, е приело измѣнението на съответствующитѣ членове отъ закона за углавното сждопроизводство, относящи се до даванетоъ подъ сждъ чиновницитѣ съ министерско разрѣшение. До сега много се е злоупотребявало отъ партизанитѣ — министри съ въпроса за даванетоъ подъ сждъ чиновницитѣ, като често пакти министритѣ не сж разрѣшавали да се заведе углавно прѣслѣдване противъ нѣкой чиновникъ, по простата причина, че сж „отъ нашитѣ“; а съ това измѣнение, за въ бждѣще, ще може да се заведатъ дѣла противъ провинилитѣ се чиновници, безъ да се иска разрѣшението на надлежния министръ.

Ние сме доволни отъ това.

Прѣдложението за привилегитѣ на земеделскитѣ каси по събиранieto на земанията си прѣдъ другитѣ кредитори е прието по принципъ отъ народното събрание и е испратено за проучване отъ надлежната комисия. Съ приеманieto на това прѣдложение, ще се избѣгне, до известна степенъ поштъ, онова безмилостно обезземляване на нашитѣ земеделци отъ безсѣвѣстнитѣ лихвари и веленичари.

Въпросъ за довѣрие. Ако до сега сж внасяни въ народното събрание прѣдложения, които би правили честь на едно демократическо прѣдставителство, то, безспорно, на първо мѣсто стоятъ прѣдложенията за опрѣдѣленieto на най голѣмитѣ заплати и пенсии на държавнитѣ служачи. Народното прѣдставителство е било склонно, както изглежда, да приеме и двѣтѣ тѣзи прѣдложения, обаче, щомъ угажда това нѣщо башъ демократа г. Каравеловъ, равникова се ядосанъ, чисто по демократически, че той нма да позволи да се играе съ законитѣ по този въпросъ и прави отъ него въпросъ за довѣрие, вслѣствие на което, много привържани нему депутати, които биле за прѣдложението, отъ страхъ да не падне правителството, се отказали отъ него, затова и то паднало.

Така е било до сега, така ще бжде и за въ бждѣще, до гдѣто болшинството отъ отъ народа ни — земеделцитѣ не разбератъ, че отъ заслѣпени партизани, на биле тѣ отъ която и да е партия, отечеството ни добро нѣма да пати.

По избирателния законъ. Както знаятъ читателитѣ ни, сегашно правителство внесе въ народното събрание единъ законопроектъ за измѣнение на досегашния избирателенъ законъ. Между многото други измѣнения, които даваме на друго мѣсто, внесения законопроектъ прѣдвжда и *ограничение избирателното право на нехристиянскитѣ цигани и на тѣзи, които нматъ постоянно мѣстожителство*. Какви сж мотивитѣ на правителството за тѣзи ограничения незнаемъ, но това което знаемъ е, че това ограничение е противъ нашата конституция, споредъ която всички български поданици сж равноправни и че това можеше да го направи всѣко друго правителство, изхождайки отъ съществуващитѣ у насъ партии, но не и едно *прогресивно — демократическо правителство*! Това измѣнение на избираелния законъ никакъ не хармонизира съ принципитѣ на истинския демократизмъ.

Съ отнѣманieto избирателното право на нехристиянскитѣ цигани, по мимо конституцията, се създава единъ твърдъ опасенъ прецедентъ за още по голѣмото нарушение на конституцията ни. Ако днесъ религията може да послужи като причина за отнѣманieto избирателнитѣ права на една частъ отъ българскитѣ поданици, то кой ни гарантира, че утрѣ нѣма да се явятъ други, които ще турятъ сиромашията, народността, грамотността и др. като причина за ограничение

то избирателнитѣ права на българскитѣ граждани?

Не е този начина, г-да демократи и вие прогресивисти, за запазването на избирателната свобода. Не сж циганитѣ, които бъркатъ за израваването на истинската народна воля, а голѣмцитѣ — партизани, които си служатъ съ тѣхъ, слѣдователно тѣхъ би трѣбвало да ограничатъ, ако искате да гарантирате избирателната свобода; инакъ вие правите неупѣвима услуга на приятелитѣ на грозния монархизмъ.

Прочие, радвайте се всички душмани на народовластното управление, защото съ това си посвѣтелство настоящето правителство туря началото за отнѣманieto общото гласувателно право на народа!

Прѣдставителство на меншенствата. Прогресивно-либералната партия, както знаятъ читателитѣ ни, между многото свои програми начала има и това за прѣдставителството на меншенствата, т. е. въ избирателнитѣ учреждения, (общинскитѣ управления; окръжнитѣ съвѣти и др.) да влизатъ пропорционално съ избирателитѣ прѣдставители отъ всички партии, а не както е било до сега, управлението на такива учреждения да попада само въ ржцѣтѣ на властующата партия, която почти всѣкога бива най силната. Тази пропорционална избирателна система тѣ искахъ да прокаратъ въ новия избирателенъ законъ и то само за градскитѣ общински избори, но не имъ се удаде, защото § 50, който съдържа постановление по този въпросъ, се отхвърли отъ болшинството на народнитѣ прѣдставители. Главния мотивъ на противницитѣ на тази избирателна система е билъ, че съ нейното въвеждане въ много градове като Русе, Варна, Пловдивъ, Шуменъ, Станимака и др. общинскитѣ съвѣти ще испаднатъ въ ржцѣтѣ на чуждестранни елементи, а освѣтъ това, много разнообразенъ общинския съвѣтъ не е способенъ за сериозна работа.

За заблѣзване е това, че противъ тази избирателна система сж биле и нѣкой видни членове на прогресивно — либералната партия.

Прѣхвърлянето дълговетѣ на земеделцитѣ. Едно отъ най-важнитѣ искания на земеделския съюзъ е това за освобождението на земеделцитѣ отъ безсѣвѣстнитѣ лихвари. Отъ заявлението на министра на търговията и земледѣлието, въ едно отъ заседанията на народното събрание, се вижда, че той е усвоилъ това искание на земеделцитѣ и е направилъ вече разпорѣждане за изучаванieto на дълговетѣ на земеделцитѣ къмъ частнитѣ кредитори отъ страна на земеделскитѣ каси. Слѣдъ като се направи това, въ идущата сесия ще внесе прѣдложение за прѣхвърлянето дълговетѣ на земеделцитѣ върху земеделскитѣ каси, съ което ще се избавятъ земеделцитѣ отъ лихваритѣ. Така прѣхвърлянитѣ дългове, земеделцитѣ ще ги исплачатъ постепенно. Ако г. Министра на Т-та и Земледѣлието изпълни до край обѣщаното по въпроса за дълговетѣ на земеделцитѣ, и ако слѣдъ това уреди кредитния земеделски въпросъ, както и този за повдиганieto на земеделското производство, той нѣка знае, че прави на държавата и частно на земеделцитѣ такава заслуга, щото земеделското население ще го смѣта за истински неговъ спасителъ отъ икономическия му погибель.

Уволнението на войницитѣ. Съгласно заповѣдта на г. Министра на войната, всички старослужачи войници сж уволнени отъ 1-й т. м. Съ това нѣколко мѣсечно прѣдварително уволнение на войницитѣ, освѣтъ гдѣто ще се направи една значителна икономия въ расходитѣ на държавата, нѣмо важното е, че на помощъ ка земеделцитѣ при настоящитѣ усиленни полски работи се даватъ 18—19 хиляди най-производителни ржцѣ.

Състоянието на посѣвитѣ. Отъ свѣденията, които имаме, състоянието на посѣвитѣ въ цѣлото княжество е отлично. Последнитѣ Майски дѣждове помогнахъ за усиляването, както на пролѣтнитѣ така и на есенитѣ посѣви. Тази новина не може да не радва всѣкого, който милѣе за народния ни поминѣкъ.

Въ единъ отъ минжитѣ броеве съобщихме на читателитѣ си, че г. министра на търговията и земледѣлието, възъ основа на рапорта на началника на бюрото за градобитияната се съгласилъ и у насъ да се направятъ опити съ стрѣлянето съ топове срѣщу градоносни облаци, понѣ на 1 или 2 мѣста, та да се видятъ резултатитѣ отъ това; нѣ както съобщава г. „Евонафски Зап.“, едва ли ще се прѣдприематъ подобни опити, прѣди всичко затова, че военното министерство не се съгласило да се отпуснатъ войници за управлението на топовѣтѣ. Ето какво цѣше въпросния вѣстникъ по този въпросъ: „Въ последния врѣме сѣкашъ министерството на търговията и земледѣлието се е събуди-

ло до колкото може да се сжди от постъп-
китъ, които то е направило до министерст-
вото на войната, за да иска войници за уп-
равлението на топове. А пък то, знае-
те ли какво е отговорило? „Войниците би-
ле повикани на служба да стоят въ строя
за да изучат военитѣ науки, а не за дру-
го“. Какъ? Не се пушатъ нѣколко войници
за такава една работа, която има за цѣль
да запази посѣвитѣ отъ стихията, подъ прѣд-
логъ, че ще забравятъ военитѣ занаяти, а
се отпущатъ по единъ и двама вѣстовои на
вѣски офицеринѣ, за да имъ слугуватъ?
Воева логика! Италия е натоварила цѣла
батерия на тѣя цѣль, а ние се скъпимъ за
нѣколко вѣстовои.

В „Еснафски защитникъ“, ка-
то отговаря на едно авторефиле, помѣстено
въ бр. 38 отъ „Р. В.“, между другото каз-
ва, че Ц. Е. Съюзъ и Земледѣлския Съюзъ
сж чуждита, които ще онитожатъ възможността
на социалистичката да пушатъ между произво-
дителното население вѣтрничави идеи и за-
блуждения, които изобилствуватъ у социалъ-
демократитѣ. По нататъкъ казва: „че ние
винаги сме ги оставили (социалистичитѣ) да
си правятъ удоволствие съ редуциране въп-
ростнитѣ числа (думата е, за числото на
еснафитѣ, които сж земали участие въ шест-
вието на празника имъ; спорѣдъ социалис-
титѣ биле 60—70 души) и сега чакъ ще ги
удостоимъ съ едно малко възражение по слу-
чая: даже и толкова да сж, но тѣ сж въ-
растни, врѣли хора, а не хлапетии, каквито
сж хората, които обикалятъ вашата срѣда и
които ние хранитѣ съ отрова“.

Въ засѣданията на народното съ-
брание, отъ 2 и 4 т. мѣсецъ, сж прѣкарани,
почти безъ измѣнение, бюджетопроектитѣ за
расходитѣ на министерството на външни-
тъ работи и на общитѣ сгради. Така,
че до сега сж минати бюджетитѣ на 5 ми-
нистерства, а оставатъ още не разгледани
бюджетопроектитѣ на войната, просвѣщеніето
и търговията и земледѣлието. Както нагледъ
да, до края на тази седмица, народното съ-
брание ще бже вече готово съ най главна-
та си работа — приеманіето бюджета за
наст. година. Закриваніето на събранието ще
зависи отъ това, да ли още въ настоящата
сесия ще бждѣтъ разгледани издирванията
на слѣдствената комисия по обвинението на
бывшитѣ министри, или ще се остави този
въпросъ за редовната сесия. Спорѣдъ зако-
на за сѣдението на министритѣ, работата на
слѣдствената комисия трѣбва да се разгле-
да още въ настоящата сесия.

На 3 т. мѣсецъ се е състоялъ въ
София митингъ, на който е била приета ре-
волюция: да се протестира противъ враждеб-
ното поведение на рускитѣ прѣдставители
къмъ нашитѣ сънародници въ Турция, про-
тивъ равнодушното поведение на настояще-
то правителство и т. н.

За заблѣжаване е това, че на този
митингъ сж присѣствували почти всички Ра-
дослависти отъ София, между които и бив-
шитѣ министри Пешевъ и Дръ Вачевъ. Как-
то виждатъ читателитѣ ни, тѣзи, които до
завчера ги гонихъ, затваряхъ, интернирахъ,
биехъ и убивахъ по земледѣлскитѣ митинги,
сега иматъ сурата да се явяватъ на митин-
ги и да осжждатъ едно правителство, което
още не извършило нито десета частъ отъ
беззаконията, които извърши Радославовото
правителство. Тѣзи прѣрѣвни личности отъ
цѣлия български народъ, както се вижда,
искать съ едно патриотическо дѣло, какво-
то е това Македонското, да ги послужатъ
за заличаваніето на своитѣ безчислени без-
закония, та да се доближатъ до властѣта...

Съобщаватъ ни отъ Габрово, че тамъ
имало толкова много гжсеници шото всич-
китѣ дървета биле издѣдени, безъ обаче това
обстоятелство да е обрнано вниманието на
лѣсничея и тамошния Инспекторъ по лозар-
ството и земледѣлието. Не сж законитѣ, каз-
ва дописника, които могатъ да подигнатъ
земледѣлието у насъ, а сж лицата, които сж
назначени за тази цѣль. Намъ ни се вижда
това сѣдението на дописника ни за твърдѣ
правдоподобно и би трѣбвало лѣсничейтѣ и
инспекторитѣ по земледѣлието да се занитѣ
ресуватъ за подобни поврѣди, тѣй като тѣ,
съ тѣхното небрежие къмъ службата си, ка-
ратъ хората да гледатъ съ недовѣрие къмъ
този институтъ.

Въ градътъ ни сж пристигнали отъ
нѣкое врѣме на самъ, Г-нъ Маврудиевъ,
свършилъ по керамика въ Германия. Как-
то се научаваме, той е започналъ да строи
едно заведение за произвеждане на пор-
целанови и др. глинени издѣлѣя. Понеже въ
Плѣвенско се намира доста добра прѣстъ
за глинени издѣлѣя, вѣрваме, че Г-нъ Ма-
врудиевъ ще успѣе.

Учителски конгресъ. По рѣшението
на централния управителенъ комитетъ на
учителския съюзъ, тазигодишния учителски
конгресъ ще стане на 15 Юний, т. год., въ
столицата. Въпроситѣ съ които ще се зани-

мава учителския конгресъ, сж опрѣдѣлени
вече и сж съобщени на всички учителски
дружества.

Депутацията, която бѣ испратена отъ
мѣстното градско общинско управление да
ходатайствува прѣдъ г. Министра на Тър-
говията и Земледѣлието за оставаніето на
Плѣвенското Винарско-Земледѣлско Учили-
ще за срѣдно учебно заведение, се завърна
вече. Както се научаваме, депутацията е
съобщила на м. стра на Т-та и З-то, че Плѣ-
венското общинско управление е готово да
отпусне още 500—600 декара земя за нуж-
дитѣ на училището, стига да се съгласи
министра да остави училището за срѣдно.

Зрѣлостни испити. Зрѣлостнитѣ ис-
пити въ мѣстното Винарско Земледѣлско Учи-
лище ще започнатъ: писменитѣ отъ 11 т. м.,
а устнитѣ отъ 20 с. м., така, че до 29 й
Юний ще се приключи учебната година.

ДОПИСКА

До господина Редактора на в. „Зем-
ледѣлска защита“. Гр. Плѣвенъ.

Господинъ Редакторе!

Много отъ приятелитѣ ме запитватъ,
защо и до днесъ не се публикува жал-
бата ми, подписана отъ жителитѣ на се-
лата Кацамуница и Тръстеникъ, относително
по десетъка и повемления налогъ, испра-
тени прѣвъ мѣсецъ Мартъ, и. г., въ Народ-
ното Сѣбрание и испратено Ви е копие отъ
нея на 16 Мартъ, и. г., притежавамъ и рас-
писка. Това моля да се публикува, иначе
ме изобличаватъ въ лъжа.

Съ поздравъ Вашъ приятель:
Ив. Христовъ.

Отговоръ. Ловчанския Народенъ Прѣд-
ставителъ, Г-нъ Яко Ст. Забуновъ, се е за-
сжнилъ за Вашето заявление и, до колкото
се научаваме, сполучилъ е да уреди нѣкой
точки отъ него. Колкото се отнася до пече-
танието му въ органа на Съюза, това Ви се
съобщава още на врѣмето, че не ще може да
се помѣсти, защото ще заемѣ цѣли два броя
съ прѣповтаряни искания и фрази.

Важно е да се постигне цѣльта, а пе-
чатанието на заявлението Ви е отъ второ
степенна важность.

КАКВО СТАВА ИЗЪ ЧУЖБИНА?

Германия. Въ едно село на ост-
ровъ Алзенъ (Шлезвигъ) една работ-
ница е оставила своето дѣте подъ сѣн-
ката на една борика.

— Вслѣдствие лошото врѣме въ
цѣлата Сѣверна Германия се очаква
небавало неплодородіе. Отъ официал-
ни документи се прѣдполага че прус-
китѣ земледѣлци ще иматъ загуба са-
мо отъ неуражая на житото и ржъта
около 300,000,000 лева. Германското
правителство е взело нужнитѣ мѣрки
да отстрани лошатѣ послѣдствия отъ
неплодородіето.

Отъ прѣсмѣтаніята, които сж нап-
равени, се вижда, че хлѣбнитѣ храни,
които ще произведе Германския земе-
дѣлецъ тази година, нѣма да бждѣтъ
достатъчни за удовлетворение на нуж-
дитѣ на населението.

Русия. Въ гладующитѣ губернии
въ Русия хората се хранатъ съ хлѣбъ
приготвенъ отъ стѣрготини, смлѣта сла-
ма и зърна отъ плѣвели, а губернато-
ритѣ прѣдпочитатъ черенъ хайверъ, вмѣ-
сто тази храна.

Има нѣкой наши селяни, които
искать да се прѣселятъ въ Русия. Не-
ка идатъ да видѣтъ какво нѣщо е
руски гладъ.

Австро-Унгария. Прѣди седмица
въ околността на Салбургъ е валелъ
толкова силенъ дъждъ съ градъ, шото
освѣтъ че е сѣсипана жътвата но сж
отнесени много мостове. Редовната цир-
куляция по пътищата на много мѣста
е прѣкъснатата.

— Селото Нейдерсъ (Тиролъ) е
повредено отъ една силна буря. 40 къ-
щи сжборени и развалени, двама убити
и много добитѣкъ затисканъ и задушенъ.

— Въ най-плодороднитѣ страни
въ Унгария владѣе голѣма суша. Жѣт-
вата е безнадеждна. Прѣдполага се, че
и тамъ ще има голѣмъ гладъ.

Италия. Доячката на дѣщерята
на Италианската двойка получава мѣ-
сечно 150 лева. Суммата отъ 10,000

лева тя ще получи шомъ на малката
принцеса изникне първия зѣбъ, други
10,000 лева ще получи шомъ каже
първата дума „тате или папа“ и тре-
тата премия отъ 10,000 ще получи
шомъ малкото прѣстѣпне самостоятелно
двѣ крачки. Слѣдъ това доячката ис-
пълва своята задача и трѣбва да се
оттѣгли съ мѣсечна заплата до животъ
100 лева.

Това става въ Италианския дво-
рецъ, безъ да се погледне вънъ отъ
него, че хиляди нещастници съ остро
жѣби и съ хиляди думи не могатъ да
си искаратъ хлѣба само за единъ
день. Оправия.

Ново-основани земледѣл. дружби

Въ с. Чамлий — Чирпанска околия,
е съставена земледѣлска дружба съ слѣду-
щото изгостелство: Прѣдседателъ: Милко
Т. Шиваровъ, касиеръ: Тоно Стояновъ, сек-
ретаръ: В. Димитровъ и за членове: Тано
Байчевъ, Ст. Ивановъ, Р. Наневъ, Р. Сто-
яновъ, Найденъ Желевъ, Гешо Тотевъ, Ган-
чо Геновъ, Г. Радевъ, Хр. Найденевъ, Ив.
Колевъ, Ст. Даковъ и Яню Видовъ.

Въ с. Узунджа — Т. Сейменско, е
съставена земледѣлска дружба съ съставъ:
прѣдседателъ: Кръстьо Петковъ, подпрѣдсе-
дателъ: Вълчо Тяневъ, касиеръ дѣловодителъ:
Атанасъ Кръстевъ и за членове: Пет-
ко Запряновъ, Яко Николовъ, В. Кирковъ,
Д. Стойковъ, З. Желѣковъ, Д. Тодоровъ,
В. Тодоровъ и Д. Теневъ.

Въ с. Алтънъ-Чаиръ — Чирпанско,
е съставена земледѣлска дружба, съ слѣ-
дующия съставъ: прѣдседателъ: Господинъ
Запряновъ, касиеръ дѣловодителъ: Тодоръ
Милевъ и за членове: Р. Колевъ, Р. Вѣ-
левъ, Ст. Райковъ, Запрявъ П. тровъ, К.
Мариневъ, М. Ганчевъ, В. Атанасовъ и Ра-
ди Ивановъ.

Въ с. Кайматлий — Чирпанско е със-
тавена земледѣлска дружба, съ слѣдуюцето
изгостелство: прѣдседателъ: Юр. Дѣлчевъ,
касиеръ дѣловодителъ: Косто Гечевъ. Чле-
нове: Д. Срѣбровъ, Д. Мариневъ, Паню
Петковъ, Кирчо Запряновъ, Г. Ивановъ и
Матю Гечевъ.

Въ с. Дервентъ — Ст. Загорско, е със-
тавена земледѣлска дружба, съ съставъ:
прѣдседателъ: Костадинъ Ивановъ, касиеръ-
дѣловодителъ: Петръ Костовъ, членове: Д.
П. Грозевъ, Д. Христовъ, Ан. Димитровъ,
Н. Славовъ, Н. Ивановъ и Н. П. Грозевъ.

Въ с. Казанка — Ст. Загорско, е със-
тавена земледѣлска дружба, съ слѣдующий
съставъ: прѣдседателъ: Ив. К. Колевъ, ка-
сиеръ-дѣловодителъ: Маринъ Стояновъ, чле-
нове: Хр. Недѣлковъ, Сл. Георгиевъ, Ив.
Тодоровъ, Сл. Пѣвевъ, Ив. Христовъ, Райко
Минчевъ, П. Петровъ, Ан. Стойчевъ и Ив.
Пондевъ.

Въ с. Тепава — Ловчанска околия, е
съставена землед. дружба, съ слѣдуюцето
изгостелство: прѣдседателъ: Гешо Нейковъ,
подпрѣдседателъ: Желѣзко Атанасовъ и дѣ-
ловодителъ касиеръ Н. йко Стояновъ.

Въ с. Авмени — Ново-Загорско, е със-
тавена землед. дружба, съ съставъ: прѣд-
седателъ: Ив. Г. Вѣйчевъ, подпрѣдседателъ
Черно Поповъ, касиеръ-дѣловодителъ: Димо
Ив. Узуневъ, секретаръ Ив. Петровъ и съ-
вѣтници Лорко Колевъ и Димитръ Христовъ.

ПОЩА

Г-нъ А. Савовъ, с. Кавакъ-Дере —
Провандийска околия. На съобщениѣтъ отъ
Васъ лица ще се испраща вѣстника, но ако
имате добрината да ни испратите стойностъ
та за два абонемента.

Г-нъ Ал. Димитровъ, с. Коркия. Ис-
пратената отъ Васъ сума отъ единъ левъ се
получи и Ви испратихме 10 портрета на
емигрантитѣ, които струватъ 2 лева, молимъ,
имайте добрината и испратете останалия левъ.

Земледѣлска дружба, с. Бабино. Ис-
пратената отъ дружбата Ви, сумата отъ 3
лева, членски вноски се получи въ канце-
ларията на Съюза.

Земледѣлска дружба, с. Балабанларъ.
Испратената отъ името на дружбата, сума
отъ 3 лева, абонаментъ за вѣстника се по-
лучи въ редакцията и вѣстника отъ сега
нататъкъ ще се испраща редовно.

Землед. дружба, Асѣново. Испратени-
те отъ дружбата 6 лева, получихи въ редак-
цията и вѣстника, както по прѣди така и
сега продължава да Ви ся испраща, но шомъ
като го не получавате, то възможно е да
се губи по пощата или въ обикнатата Ви.

Хр. Кара Илиевъ, с. Каралица, Г. Орѣх-
овско. Повторно Ви молиме, Г-не, да испрати-
те въ редакцията сумата 1-50 лева абона-
ментъ отъ вѣстника получаващъ отъ Васъ
3 мѣсца.

К. Христовъ у-ль с. Новаково, Бори-
совградско. Писмото Ви неможе да бжде на-
печатено.

Земледѣлска дружба, с. Хайрединъ.
Срѣшу 60 лева членски вносъ е отрѣзана
квитанция подъ №1297 и Ви е испратена
своеврѣменно, а срѣшу абонамента 250 л.
е отрѣзана кв. №1299, която Ви испра-
щаме.

Плѣвенский Окрѣженъ Сждъ.

ОЗВЯВЛЕНИЕ

№ 4702.

Плѣвенский Окрѣженъ Сждъ, съгласно
опрѣдѣлението си, отъ 26 Май т. г. № 809,
обявява, че край централната желѣзна пѣт-
на линия, близо до гара „Каменецъ“, Плѣ-
венска околия, на 25 й Априлий 1901 год.
е намѣренъ убитъ (закланъ) единъ човѣкъ
— мжжъ съ слѣдующитѣ отличителни чер-
ти: ръстътъ срѣденъ, тѣлосложение здраво; на
около 20—23 години, лице мургаво и об-
расло въ горната си частъ подъ ушитѣ и
около околуфитѣ съ по гъста и около дол-
нитѣ челюсти съ съвършено рѣдка брада;
коса, вежди, клепачи и мустаци черни, пос-
лѣднитѣ (мустаци) малки и почти шо на-
били; брада слабо бръсната; носъ малкъ и
правилень; обутъ съ царвули, съ бѣли на-
вуша и подъ тѣхъ шарени червени чорапи;
облѣченъ въ аладжана антария, бозави по-
тури, обшити съ черни гайтани принасанъ
съ шаренъ червенъ поясъ; кожанъ черенъ
капакъ. Кой е този убитъ човѣкъ и отъ
гдѣ е, слѣдственната властъ до сега не е
открила за това, ако на нѣкому е извѣстенъ,
нека съобщи това въ сжда. — Той е фо-
тографиранъ.

Гр. Плѣвенъ, 31 Май 1901 год.

Прѣдседателъ: В. Аврамовъ.
Секретаръ: Т. Бояджиевъ.

Плѣвенско Икон. Кред. Търг. Др-ство „ИЗБОРЪ“.

ПОКАНА

№ 157

Понеже свиканото общо съ-
брание, съ покана № 39, не се
състоя на 18 Мартъ т. г., то съ-
гласно чл. 84 отъ дружестяния
уставъ, поканвамъ Г. Г. акционе-
ритѣ на общо събрание, което ще
стане на 10 идущий Юний, въ гр.
Плѣвенъ, въ Св. Николаевското
училище.

Засѣданието ще се открие въ
9 часътъ сутренъта.

Притежателитѣ на безименни
акции, желаючи да зематъ участіе
въ събранието, трѣбва да де-
позирагъ акциитѣ си, въ дружес-
твенната кантора, единъ день прѣдъ
откриваніето на събранието.

Дневенъ редъ:

1) Доклада на провѣрителния
съветъ и отчета на управителния
съветъ, за 1900 год., обнародвани
въ мѣстния вѣстникъ „Народенъ
Пазителъ“, брой 15 отъ т. г.

2) Удобриваніе годишната рав-
носмѣтка и онази „печалби и за-
губи“ и освобождаване отъ от-
говорность: управителния, провѣ-
рителния съвѣти и директоръ-ка-
сиера, за управлението имъ прѣдъ
истеклото врѣте.

3) Измѣнение нѣкои членове
отъ устава и обръщаніе именнитѣ
акции въ безименни.

4) Увеличаваніе основния ка-
питалъ и приравняваніето именнитѣ
акции съ безименнитѣ и

5) Избиране управителенъ и
провѣрителенъ съвѣти.

Ако събранието не се състои
на 10 Юний, ще се отложи за 17
сжщий, безъ втора покана, когато
ще се състои съгласно чл. 86
отъ устава, и рѣшенията му ще се
считатъ законни. 2—2

Плѣвенъ, 23 Май 1901 година.

Прѣдседателъ: Тачо П. Бараковъ

Отговоренъ Редакторъ Я. Ст. Забуновъ